

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА БАНКУ

Коковіхіна О.О.,

к.е.н., доцент

Малервейн А.А.

Магістр

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

Для з'ясування суті поняття «фінансова безпека банку» доцільно насамперед визначити, що слід розуміти під «безпекою», «небезпекою», «загрозою», «невизначеністю», «викликом» та «ризиком». Досліджень, присвячених цьому питанню, проведено вже достатньо і, узагальнюючи їх, можемо констатувати таке:

- «безпека – це відсутність загрози, стан захищеності, це поняття можна застосовувати як до людини, її життя, так і до держави та її діяльності» [1];
- «небезпека – це будь-які явища і процеси, які можуть негативно вплинути на функціонування суб'єктів господарювання і тим самим призвести до кризового стану та неможливості подальшого розвитку» [2 ст.103]
- «загроза являє собою відповідну небезпечну дію, яка формується і проявляється за наявності необхідних і достатніх для цього умов» [3];
- «невизначеність – це об'єктивна неможливість здобуття абсолютного знання про об'єктивні та суб'єктивні фактори функціонування системи, неоднозначність її параметрів» [4];
- «виклик – це сукупність обставин не обов'язково загрозливого характеру, але, безумовно таких, що вимагають реагування на них» [5];
- «ризик – це ймовірність виникнення збитків або недоодержання прибутків порівняно із варіантом, що прогнозується» [6].

Таким чином, безпека банку – це і стан захищеності від загроз, і стійкість банку, яка забезпечує досягнення основних цілей його діяльності, і такі умови функціонування банку, за яких будь-які загрози попереджені, відхилені і не можуть виникнути. Водночас безпека банку як явище не може бути системою заходів, оскільки забезпечення стійкості банку передбачає розробку заходів, що сприяють зміцненню безпеки банку.

Виходячи із вищевикладеного, економічною безпекою банку вважатимемо стан, який забезпечує підвищення його стійкості та надійності, ефективності діяльності та здатність протистояти існуючим та уникати імовірних загроз.

Фінансова безпека банку має такі особливості:

- по-перше, є одним із основних елементів економічної безпеки банку;
- по-друге, показники фінансової безпеки мають граничні значення, за допомогою яких можна судити про рівень фінансової безпеки банку;
- по-третє, характеризується кількісними та якісними показниками;

– по-четверте, забезпечує розвиток та стійкість (зростання ринкової вартості, фінансові переваги) банку;

- по-п'яте, сприяє захищеності фінансових інтересів банку, його клієнтів та акціонерів [7].

Отже, під фінансовою безпекою банку розуміється захищеність інтересів клієнтів, власників, співробітників та керівництва банку від внутрішніх та зовнішніх загроз; організація заходів щодо запобігання можливим загрозам його діяльності; стан його зовнішнього та внутрішнього середовища.

Фінансова безпека є важливим елементом економічної безпеки, визначальною складовою умовою її забезпечення. У ній відображається результат діяльності банку по усіх інших напрямках (організаційному, інформаційному, правовому, соціально-психологічному, силовому тощо).

1. Давиденко, Н.М., & Колодяжна, В.О. (2020). Оцінювання фінансової безпеки банківської системи України. Науковий вісник Херсонського державного університету, 40, 51-58.

2. Карпенко О.В. Теоретичні аспекти економічної безпеки підприємництва. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. 2015. В.3. С. 102-106

3. Квасницька Р.С., Доценко І. О. & Приступа Д. В. (2021). Формування механізму забезпечення фінансової безпеки банківської установи. «Modern Economics», 25, 73-78

4. Бірюк К. П. Механізм забезпечення фінансової безпеки банку [Електронний ресурс] / К. П. Бірюк, І. О. Тарасенко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2019. - № 11. - С. 35-42. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2019_11_6

5. Вудвуд В. В. Фінансова безпека банків як один із складників фінансової безпеки держави [Електронний ресурс] / В. В. Вудвуд, Я. В. Стельмах // Молодий вчений. - 2019. - № 12(1). - С. 24-27. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_12\(1\)_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_12(1)_7)

6. Гаряга Л. О. Фінансова безпека банківської діяльності в умовах цифровізації [Електронний ресурс] / Л. О. Гаряга, Р. Р. Куліш // Проблеми економіки. - 2019. - № 4. - С. 163-171. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2019_4_22

7. Глущенко Ю. А. Шляхи оптимізації кредитної політики як запорука фінансової безпеки банку [Електронний ресурс] / Ю. А. Глущенко // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. - 2022. - № 2. - С. 111-118. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2022_2_14